

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 18 tháng 05 năm 2026.

**TRANG THÔNG TIN NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI
VỀ MẶT HỌC THUẬT, LÝ LUẬN CỦA LUẬN ÁN**

Tên luận án: Các nhân tố ảnh hưởng đến việc ứng dụng công nghiệp 4.0 trong các doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Thành phố Hồ Chí Minh: Ứng dụng mô hình tích hợp TOE – DOI

Ngành: Quản trị kinh doanh

Mã số: 9340101

Nghiên cứu sinh: Trương Thị Hồng

Khóa: 2019

Cơ sở đào tạo: Trường đại học Tài chính – Marketing

Người hướng dẫn khoa học:

1. PGS.TS Trần Nguyễn Ngọc Anh Thư
2. PGS.TS Phạm Ngọc Dương

Những đóng góp mới về mặt lý luận và thực tiễn của luận án:

1. Tóm tắt nội dung luận án

Đề tài nghiên cứu này nhằm tìm hiểu và xác định các nhân tố ảnh hưởng đến việc ứng dụng công nghiệp 4.0 của các SMEs tại địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Tác giả dựa trên lý thuyết nền tảng TOE (Công nghệ - Tổ chức - Môi trường) và DOI (Lý thuyết khuyến khích đổi mới) để xây dựng mô hình nghiên cứu. Phương pháp nghiên cứu được sử dụng trong đề tài bao gồm cả phương pháp nghiên cứu định tính và phương pháp nghiên cứu định lượng. Dữ liệu trong nghiên cứu định tính được thu thập qua các cuộc thảo luận với 7 chuyên gia và thảo luận nhóm với 9 anh/ chị là những nhà quản lý doanh nghiệp, dữ liệu nghiên cứu định lượng được thu thập qua việc khảo sát 353 SMEs trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh. Nghiên cứu sử dụng phương pháp ước lượng bình phương nhỏ nhất từng phần để xử lý và phân tích dữ liệu.

Kết quả kiểm định mô hình đo lường cho thấy sẵn sàng công nghệ, sẵn sàng tổ chức, sẵn sàng môi trường là thang đo đa hướng bậc hai, trong đó sẵn sàng công nghệ được cấu tạo bởi các nhân tố thành phần bao gồm: lợi thế tương đối, khả năng tương thích, khả năng thử nghiệm, cảm nhận bảo mật/ an toàn. Sẵn sàng tổ chức gồm các thành phần: sự hỗ trợ từ quản lý cấp cao, khả năng hấp thụ, nguồn lực tài chính, cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin. Sẵn sàng môi trường được cấu tạo gồm các thành phần: sự hỗ trợ của chính phủ, áp lực cạnh tranh, hỗ trợ từ bên ngoài.

Kết quả kiểm định mô hình cấu trúc cho thấy sẵn sàng công nghệ, sẵn sàng tổ chức, sẵn sàng môi trường có mối quan hệ tác động tích cực đến mức độ sẵn sàng cho công nghiệp 4.0 và thái độ đối với việc ứng dụng, từ đó ảnh hưởng tích cực đến ứng dụng công nghiệp 4.0 của các SMEs. Bên cạnh đó, đặc điểm lãnh đạo có vai trò điều tiết thúc đẩy các mối quan hệ giữa mức độ sẵn sàng cho công nghiệp 4.0 và việc ứng dụng công nghiệp 4.0; thái độ đối với ứng dụng công nghiệp 4.0 và việc ứng dụng công nghiệp 4.0. Kết quả nghiên cứu là cơ sở đề xuất các hàm ý quản trị, giúp các nhà quản trị doanh nghiệp đưa ra những giải pháp để triển khai ứng dụng các thành tựu khoa học công nghệ của công nghiệp 4.0, nhằm nâng cao hiệu quả trong hoạt động sản xuất kinh doanh.

2. Đóng góp về mặt lý luận

Nghiên cứu này đóng góp quan trọng về mặt học thuật trong việc mở rộng và phát triển các mô hình lý thuyết về ứng dụng công nghiệp 4.0 ở cấp độ tổ chức, đặc biệt trong bối cảnh SMEs tại các nền kinh tế đang phát triển. Trên nền tảng tích hợp hai lý thuyết Công nghệ - Tổ chức - Môi trường (TOE) và lý thuyết khuyến khích đổi mới (DOI), nghiên cứu phát triển một mô hình nghiên cứu toàn diện nhằm giải thích các yếu tố ảnh hưởng đến việc ứng dụng công nghiệp 4.0 trong các SMEs. Cách tiếp cận tích hợp này không chỉ kế thừa các nghiên cứu trước mà còn khắc phục hạn chế của các mô hình đơn lẻ, vốn thường xem xét các nhân tố công nghệ, tổ chức hoặc môi trường một cách tách rời.

Một đóng góp lý thuyết quan trọng của nghiên cứu là việc xây dựng và kiểm định các cấu trúc đa hướng bậc hai của các khái niệm sẵn sàng công nghệ, sẵn sàng tổ chức và sẵn sàng môi trường trong bối cảnh công nghiệp 4.0. Việc xác nhận các cấu trúc này góp phần hoàn thiện hệ thống thang đo, đo lường mức độ sẵn sàng cho công nghiệp 4.0, qua đó cung cấp cơ sở khoa học vững chắc cho các nghiên cứu tiếp theo trong lĩnh vực

chấp nhận và ứng dụng công nghệ. Kết quả nghiên cứu không chỉ làm rõ bản chất đa chiều của khái niệm sẵn sàng, mà còn góp phần chuẩn hóa các thang đo trong bối cảnh doanh nghiệp vừa và nhỏ.

Bên cạnh đó, nghiên cứu làm rõ cơ chế tác động của các nhân tố sẵn sàng công nghệ, sẵn sàng tổ chức và sẵn sàng môi trường thông qua các nhân tố mức độ sẵn sàng cho công nghiệp 4.0 và thái độ đối với ứng dụng công nghiệp 4.0. Cách tiếp cận này giúp nâng cao năng lực giải thích của mô hình nghiên cứu, đồng thời bổ sung bằng chứng thực nghiệm cho các nghiên cứu về hành vi chấp nhận đổi mới công nghệ ở cấp độ tổ chức. Đặc biệt, việc xác định vai trò điều tiết của nhân tố đặc điểm lãnh đạo trong mối quan hệ giữa mức độ sẵn sàng và việc ứng dụng công nghiệp 4.0 đã bổ sung góc nhìn quản trị và hành vi lãnh đạo vào khung lý thuyết, qua đó làm phong phú thêm các nghiên cứu về lãnh đạo trong bối cảnh chuyển đổi số và công nghiệp 4.0.

Cuối cùng, mô hình nghiên cứu là cơ sở để phát triển những nghiên cứu trong tương lai xoay quanh các chủ đề như: Sự tác động của công nghiệp 4.0 đến các lĩnh vực, ngành nghề khác. Những phát hiện của nghiên cứu sẽ góp phần hỗ trợ cho các nghiên cứu phát triển các sản phẩm khoa học, công nghệ nhằm đảm bảo phù hợp với sự phát triển của nền kinh tế và được thị trường, doanh nghiệp chấp nhận.

3. Đóng góp về mặt thực tiễn

Về phương diện thực tiễn, kết quả nghiên cứu cung cấp các luận cứ khoa học giúp các nhà quản trị doanh nghiệp vừa và nhỏ nhận diện một cách hệ thống các nhân tố then chốt ảnh hưởng đến việc ứng dụng công nghiệp 4.0. Thông qua mô hình nghiên cứu và kết quả kiểm định thực nghiệm, doanh nghiệp có thể đánh giá toàn diện mức độ sẵn sàng của mình trên các khía cạnh công nghệ, tổ chức và môi trường, từ đó xây dựng chiến lược và lộ trình ứng dụng công nghiệp 4.0 phù hợp với điều kiện nội tại và bối cảnh kinh doanh cụ thể.

Nghiên cứu chỉ ra rằng việc ứng dụng công nghiệp 4.0 hiệu quả không chỉ phụ thuộc vào những giá trị, lợi ích công nghệ mới mang lại, mà còn đòi hỏi sự chuẩn bị đồng bộ về nguồn lực tài chính, khả năng hấp thụ, sự hỗ trợ của lãnh đạo cấp cao, cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin cũng như khả năng tận dụng các yếu tố môi trường bên ngoài. Trên cơ sở đó, các nhà quản trị có thể đưa ra các quyết định đầu tư và triển khai phù hợp, hạn

chế rủi ro trong quá trình chuyển đổi, đồng thời gia tăng khả năng ứng dụng thành công các giải pháp công nghiệp 4.0.

Đối với các nhà hoạch định chính sách, nghiên cứu cung cấp bằng chứng thực nghiệm có giá trị nhằm hỗ trợ việc xây dựng và điều chỉnh các chính sách thúc đẩy ứng dụng công nghiệp 4.0 trong khu vực SMEs. Các kết quả nghiên cứu gợi ý rằng: chính sách hỗ trợ cần được thiết kế theo hướng tổng thể và đồng bộ, kết hợp giữa hỗ trợ tài chính, phát triển hạ tầng công nghệ thông tin, đào tạo nguồn nhân lực và nâng cao năng lực quản trị doanh nghiệp. Ngoài ra, nghiên cứu còn là tài liệu tham khảo hữu ích cho các tổ chức tư vấn và nhà cung cấp giải pháp công nghệ trong việc phát triển và triển khai các sản phẩm, dịch vụ công nghiệp 4.0 phù hợp với nhu cầu và khả năng tiếp nhận của SMEs.

Kết quả của nghiên cứu làm sáng tỏ các nhân tố tác động thực sự đến việc ứng dụng công nghiệp 4.0 trong các SMEs tại Thành phố Hồ Chí Minh, trả lời câu hỏi: Tại sao các SMEs vẫn còn thụ động trước sự phát triển của công nghiệp 4.0? Từ đó có những hàm ý quản trị phù hợp giúp các doanh nghiệp vừa và nhỏ tham gia vào công nghiệp 4.0.

Nghiên cứu sinh

Trương Thị Hồng